

Obiekty zaniedbane i nieużytkowane (południowa część województwa lubuskiego)

Pałac w Bieczu

gm. Brody

data powstania: XVII-XIX w.

własność: egzekucja komornicza, komornik Sądu Rejonowego w Żarach

stan zachowania: dostateczny

Historia miejscowości związana jest z rodem Widebachów, który od średniowiecza aż do 1945 r. sprawował władzę nad okolicznymi dobrami. Zachowany do dnia dzisiejszego pałac, wzniesiony został w 2 poł. XVII w., na murach renesansowego dworu obronnego. Swą obecną formę zawdzięcza rozbudowie przeprowadzonej na przełomie XVIII i XIX w., kiedy to do istniejącego dwukondygnacyjnego budynku dostawiono parterowe skrzydła boczne, przez co powstało założenie w kształcie podkowy. Z tego czasu pochodzi również skromny neorokokowy wystrój elewacji frontowej.

Dwór w Bieniowie

gm. Żary

adres: ul. Górna 5

data powstania: 1840 r.

własność: Skarb Państwa, Agencja Nieruchomości Rolnych w Zielonej Górze.

stan zachowania: dostateczny

Pochodzący z XVIII w. dwór w Bieniowie zlokalizowany jest we wschodniej części wsi, w otoczeniu zabudowań folwarcznych, skupionych wokół prostokątnego podwórza. Pierwotnie jednokondygnacyjny, w wyniku dokonanej w 1840 r. przebudowy został podwyższony o jedno piętro. Założony na rzucie prostokąta budynek nakrywa czterospadowy dach z oknami powiekowymi na osi dłuższych boków. Elewacje dworu tynkowane, okna ujęte profilowanymi opaskami.

Ruina zamku w Borowie Polskim

gm. Nowe Miasteczko

data powstania: 1548-1550 r.

własność: Skarb Państwa, Gmina Nowe Miasteczko

stan zachowania: bardzo zły

Zbudowany przez Jerzego von Rechenberga renesansowy zamek, posadowiony został na murach starszej gotyckiej budowli. W 1649 r., wraz z okolicznymi dobrami przeszedł w posiadanie Jezuitów. Od tego czasu niezamieszкана budowla zaczęła ulegać dewastacji. W 1800 r. zawaliła się gotycka część zamku oraz cylindryczna wieża renesansowego skrzydła. W XIX wieku obiekt adoptowano na spichlerz.

Obecnie zachowany jest w stanie ruiny – widoczne relikty kamiennych murów budowli gotyckiej i czterokondygnacyjne mury założenia renesansowego z pozostałościami cylindrycznej wieży.

Kościół p.w. św. Katarzyny

Chociule

gm. Świebodzin

adres: dz. nr 53

data powstania: pocz. XVI w.

własność: Skarb Państwa, Starostwo Powiatowe
w Świebodzinie

stan zachowania: bardzo zły

W średniowieczu miejscowość stanowiła własność klasztoru Cystersów w Trzebnicy, z którymi to należy wiązać fundację pierwszego kościoła. Obecna późnogotycka świątynia, datowana na początek XVI w., powstała jako prezbiterium większego niezrealizowanego założenia. W roku 1790 przebudowany został dach obiektu; otrzymał formę mansardową, zachowaną do dnia dzisiejszego. W roku 1855 kościół poddano restauracji i ponownie poświęcono. Obecnie obiekt znajduje się w stanie zabezpieczonej ruiny. We wnętrzu przetrwały sklepienia sieciowe i kolebkowe.

Pałac w Dłużku

gm. Lubsko

adres: Dłużek 79

data powstania: poł. XVII w.

własność: Skarb Państwa, Agencja Nieruchomości
Rolnych w Zielonej Górze.

stan zachowania: dobry

Wzniesienie renesansowej siedziby dworskiej należy wiązać zapewne z osobą, żyjącego w latach 1631-1684, Johanna Adolfa von Dallwitza. Liczne przebudowy, prowadzone przez kolejnych właścicieli zatępiły pierwotne cechy stylowe obiektu. Największe zmiany nastąpiły w 2 poł. XIX w., za sprawą Fedora von Tschirschky, kiedy to dawny dwór przekształcono w neogotycki pałac. Z tego okresu pochodzi również zabudowa folwarczna oraz założony w sąsiedztwie park. Pałac charakteryzuje się nieregularną, silnie rozczłonkowaną bryłą, kształtowaną przez liczne dobudówki. Tynkowane elewacje budynku ożywiają schodkowe szczyty, a także ostre łuki otworów okiennych werandy oraz na elewacjach zachodniej i wschodniej.

Zespół architektoniczny: zamek i klasztor w Otyniu

gm. Otyń

adres: ul. Mickiewicza 14

data powstania: XVIII/XIX w.

własność: egzekucja komornicza, komornik Sądu Rejonowego w Nowej Soli
stan zachowania: bardzo zły

W XIV w. na terenie obecnego założenia istniała siedziba właścicieli Otynia. Po 1516 r. gotycki zamek został przebudowany w stylu renesansowym przez braci von Rechenberg. W 1645 r. przeszedł na własność jezuitów, którzy w latach 1671-1681 zaadaptowali go na klasztor. Częściowo zniszczony w wyniku pożaru w 1702 r., został odbudowany jako budowla barokowa. Po kasacji zakonu w 1776 r., krótko pełnił funkcję Królewskiego Instytutu Szkolnego, a następnie sprzedany książętom kurlandzkim został przekształcony w rezydencję magnacką. W latach 60 –tych XX uległ częściowo zniszczeniu na skutek pożaru (zabezpieczony). Od lat 90 –tych zaczął popadać w ruinę.

Pałac w Siecieborzycach

gm. Szprotawa

data powstania: XVI, XVIII w.

własność: Skarb Państwa, Agencja Nieruchomości Rolnych w Zielonej Górze.

stan zachowania: dostateczny

Wzniesiony w drugiej połowie XVI wieku dwór obronny pełnił funkcję siedziby rodowej Knobelsdorfów. Najprawdopodobniej w pierwszej połowie XVIII wieku dwór został przebudowany i powiększony. Zrezygnowano z obronnego charakteru na rzecz form bardziej reprezentacyjnych. Zmieniono wówczas konstrukcję dachu, a elewacje zyskały bogatszy wygląd. Kolejne przebudowy miały miejsce na początku XIX-go wieku, kiedy to elewacjom nadano cechy stylowe neoklasycyzmu.

Pałac w Włostowie

gm. Żary

data powstania: XVI w.

własność: Skarb Państwa, w zarządzie Gminy Wiejskiej Żary

stan zachowania: bardzo zły

Dwór obronny z początku XVI w., gruntownie przebudowany w 1803 roku. W k. XIX w. do elewacji tylnej dostawiono parterowe aneksy. Po II wojnie światowej przejęty na rzecz Skarbu Państwa. W latach 60 –tych XX w. opuszczony popadł w ruinę.

Pałac w Zatoniu

gm. Zielona Góra

adres: Zatonie 42, 42 a

data powstania:

1685-1689 r.

własność: Skarb Państwa, Nadleśnictwo Przytok.

stan zachowania: zły

Dwór zatoński powstał w latach 1685-1689 na zlecenie ówczesnego właściciela wsi Balthasara von Unruha. Była to budowla dwukondygnacyjna. Przekształcenie dworu na pałac miało miejsce w latach 40-tych XIX w., na zlecenie księżnej żagańskiej Doroty de Talleyrand. Jako autora przebudowy wskazuje się Schinkla. W jej efekcie w miejsce wysokiego 4 –spadowego dachu powstała dodatkowa kondygnacja, a wejście poprzedził portyk kolumnowy. Pałac położony jest na terenie rozległego parku o charakterze krajobrazowym.

Dwór w Złotniku

gm. Żary

data powstania: przed 1534 r.

własność: Skarb Państwa, w zarządzie Gminy Wiejskiej Żary

stan zachowania: dostateczny

Pochodzący z pierwszej poł. XVI wieku, wczesnorenesansowy budynek w Złotniku określony jest w literaturze mianem „dworu”, chociaż jego pierwotne przeznaczenie pozostaje nieznane. Pojawiające się liczne hipotezy sugerują, iż pełnił on funkcję siedziby sołectwa, gospody sołtysiej, szpitala albo budynku klasztorowego, co jest bardziej prawdopodobne z uwagi na lokalizację obiektu w bliskim sąsiedztwie kościoła. Murowany z kamienia i cegły na rzucie prostokąta, posiada surową formę architektoniczną. Poszczególne kondygnacje wnętrza oddzielają drewniane stropy wsparte na ciesielsko opracowanych belkach.

Kościół w Złotniku

gm. Żary

data powstania: XIV w.

własność: Skarb Państwa, w zarządzie Gminy Wiejskiej Żary

stan zachowania: zły

Świątynia w Złotniku reprezentuje typ niewielkich gotyckich kościółków salowych z prostokątnym prezbiterium i zakrystią po południowej stronie. Murowany z kamienia polnego, posiada sklepienie krzyżowo-żebrowe w prezbiterium oraz wykonane podczas przebudowy kościoła w 1519 roku sklepienie sieciowe w nawie. Późniejsze prace przy kościele ograniczyły się do nadbudowy wieży oraz dostawienia do niej nowych lokalności. Kościół od 1945 r. pozostaje nieużytkowany.

Obiekty nie wpisane do rejestru zabytków.

Pałac w Jeziorach

gm. Świebodzin

data powstania: poł. XIX w.

własność: Skarb Państwa, Agencja Nieruchomości Rolnych w Zielonej Górze.

stan zachowania: zły

Pałac stanowi istotny element zespołu folwarcznego, położonego w południowo-zachodniej części wsi. Do czasów współczesnych nie zachowało się tzw. „podwórze małe”. Po wojnie, w części północnej, w sąsiedztwie pałacu, wybudowano nowe budynki gospodarcze. Od południa pałac sąsiaduje z parkiem.

Dwór w Kole

gm. Brody

data powstania: 1 poł. XIX w.

własność: Skarb Państwa, Agencja Nieruchomości Rolnych w Zielonej Górze.

stan zachowania: dostateczny

Stanowi przykład architektury mieszkalnej o cechach stylistycznych typowych dla późnego klasycyzmu. Zbudowany w 1 poł. XIX w. na planie wydłużonego prostokąta, jako budynek dwukondygnacyjny, nakryty dachem czterospadowym.

